

BAKONYALJA-KISALFÖLD KAPUJA VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET

ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM 2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap a vidéki területekbe beruházó Európa

2011. szeptember

Hírlevél

Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesület

LEADER pályázatok

Ahogy arról előző számunkban is beszámoltunk megjelent a vidékfejlesztési miniszter **76/2011. (VII. 29.) VM rendelete** az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) a **Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről**.

Az összes kapcsolódó dokumentum, a menet közbeni változások, aktualitások többek között akciócsoportunk honlapján – www.bakonyalja-kisalfold-kapuja.hu – is elérhető.

A pályázati kiírással, a pályázati célterületekkel, a benyújtással kapcsolatban akciócsoportunk munkaszervezete az elmúlt hetekben **tájékoztató fórumokat tartott** Kisbéren, Nagyigmándon, Ácson és Bakonyszombathelyen. Azon érdeklődők számára, akik nem tudtak részt venni a tájékoztatókon – s természetesen azok számára is, akik megtszitteltek bennünket jelenlétükkel – akciócsoportunk munkaszervezete kisbéri irodájában (Kisbér, Kossuth L. u. 14. szám alatt, a Bakonyvidéke Takarékszövetkezet régi irodaépületében), munkaidőben **széleskörű tájékoztatást** biztosít.

Az akciócsoportunk által meghirdetett **10 db pályázati célterületről** röviden (a teljes leírás akciócsoportunk honlapján olvasható):

1. Települési gazdasági területek kialakítása, fejlesztése

A gazdasági tevékenység végzéséhez fejlesztést igénylő, a települési önkormányzat tulajdonát vagy hosszú távú bérleményét képező épület, terület felújítása, alap infrastrukturális feltételeinek javítása. Ennek keretében támogatás vehető igénybe meglévő épület és építmény felújítására, bővítésére, az ingatlanhoz kapcsolódó, telekhátáron belüli kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésre, az épülethez kapcsolódó ingatlan fejlesztésére.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 10 millió Ft
- Keretösszeg: 40 millió Ft
- Kérelmező: önkormányzat, társulás – 100%

2. Kis- és középvállalkozások fejlesztése

Kis- és középvállalkozás telephely és infrastruktúra létrehozása, bővítése és technológiai fejlesztése az EK Szerződés Annex I. listájában szereplő termékkategóriákban is.

Támogatás vehető igénybe kis- és középvállalkozások új telephelyének létrehozására, infrastruktúrájának kiépítésére, meglévő telephelyének bővítésére, korszerűsítésére új technológiai és/vagy infrastrukturális elemekkel. Kis- és középvállalkozások eszközallo-

mányának fejlesztésére, új gépek, berendezések beszerzésére.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 15 millió Ft
- Keretösszeg: 40 millió Ft
- Kérelmező: kis-közép vállalkozás – 60-65%

3. Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése Kisbéren

Támogatás vehető igénybe a megkezdett vagy tervezett gazdasági tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, gazdaságon kívül végzett tevékenységre, amely szerepel a mikrovállalkozás bejegyzett tevékenységei között.

Támogatás vehető igénybe a fejleszteni kívánt tevékenységhez kötődő eszközök, berendezések beszerzésére, a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez, épületrészhez tartozó építésre, épület felújításra, -korszerűsítésre, új épület kialakítására, a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez vagy épületrészhez kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésre, minőségbiztosítási és környezetirányítási rendszer, szabvány bevezetésére.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 8 millió Ft
- Keretösszeg: 30 millió Ft
- Kérelmező: mikrovállalkozás, EV, magánszemély – 60%

4. Termelés, feldolgozás, értékesítés összekapcsolása

Termékcsoportonként mikro méretű, helyi terméket előállító élelmiszeripari feldolgozó, értékesítő hely kialakítása, fejlesztése, a tagtelepülések folyamatos friss áru ellátásának megteremtése érdekében az EK Szerződés Annex I. listájában szereplő termékkategóriákban.

Támogatás vehető igénybe a fejleszteni kívánt tevékenységhez kötődő eszközök, berendezések beszerzésére, a gazdasági tevékenységgel érintett épülethez, épületrészhez tartozó építésre, épület felújításra, -bővítésre, -korszerűsítésre, új épület kialakítására, kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésre, minőségbiztosítási és környezetirányítási rendszer, szabvány bevezetésére, valamint a helyi termékek népszerűsítését célzó rendezvénnyel kapcsolatos marketing költségekre.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 10 millió Ft
- Keretösszeg: 30 millió Ft
- Kérelmező: mikro-kis-közép vállalkozás, EV, magánszemély, őstermelő – 60-65%

5. Szociális alapú önfenntartó foglalkoztatás támogatása

A szociális alapú helyi foglalkoztatáshoz szükséges feltételek meg-

LEADER pályázatok - folytatás az előző oldalról

teremtése érdekében támogatás vehető igénybe a foglalkoztatáshoz közvetlenül kapcsolódó telephely és infrastruktúra létrehozására, bővítésére és fejlesztésére, munkaeszközök és -gépek beszerzésére, valamint a kapcsolódó szociális alapú, helyi foglalkoztatást és a projekt eredményeit népszerűsítő nyilvános rendezvény megszervezésének és lebonyolításának költségeire.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 20 millió Ft
- Keretösszeg: 40 millió Ft
- Kérelmező: önkormányzat, társulás – 100%; nonprofit szervezet, egyház – 80-85%

6. Erdészeti szolgáltatók és zöldterület kezelők eszközparkjának fejlesztése

Erdészeti szolgáltatást vagy zöldterület kezelést végző vállalkozások technológiájának fejlesztése.

Támogatás vehető igénybe erdészeti és zöldterület kezelési célra használt géppark fejlesztésére és korszerűsítésére, gépek és munkavédelmi eszközök beszerzésére.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 5 millió Ft
- Keretösszeg: 10 millió Ft
- Kérelmező: mikro-kis-közép vállalkozás, EV, magánszemély – 60-65%

7. Bemutató helyek, közösségi terek és sportlétesítmények kialakítása, felújítása

Szabad-, beltéri közösségi tér kialakítása és fejlesztése, amely a következő három funkció közül legalább egy befogadására alkalmas: 1. Megújuló energiaforrás(ok) használatát bemutató hely. 2. Községi tér. 3. Sportlétesítmény.

Támogatás vehető igénybe a támogatandó funkciók indításához, fejlesztéséhez szükséges épületek, épületrészek kialakítására, -felújítására, közvetlenül kapcsolódó tereprendezésre, demonstrációs és oktatástechnikai eszközök, berendezések-, oktatószoftverek beszerzésére, közösségi tér funkciókat szolgáló eszközök-, berendezések vásárlására, a sportlétesítményt kiszolgáló épület berendezésére, sporteszközök vásárlására.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 10 millió Ft
- Keretösszeg: 100 millió Ft
- Kérelmező: önkormányzat, társulás – 100%; nonprofit szervezet, egyház – 80-85%

8. Együttműködésben a Bakonyalja-Kisalföld kapujáért

Szakmai értékleltár(ak) kialakítása, publikálása az akciócsoport területén működő szervezetek körében szakágak, gazdasági ágak szerint (pl. kulturális, turisztikai, gasztronómiai, vállalkozói adatbázis).

Támogatás vehető igénybe a szakmai értékleltár kialakításához, terjesztéséhez.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 5 millió Ft
- Keretösszeg: 5 millió Ft
- Kérelmező: nonprofit szervezet – 100%

9. Kisebbségi hagyományok megőrzése

Nemzetiségi, kisebbségi hagyományápolás, oktatás és kiállítások helyszínének kialakítása, eszközeinek beszerzése és fejlesztése.

Támogatás vehető igénybe a kapcsolódó helyi vagy országos védelem alatt nem álló épületek belső felújítására, átalakítására, kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésre, a működéshez és a kultúra megőrzéséhez szükséges eszköz, tradicionális eszköz beszerzésére.

- Min. tám.: 1 millió Ft
- Max. tám.: 7,5 millió Ft
- Keretösszeg: 15 millió Ft
- Kérelmező: kisebbségi önkormányzat – 100%

10. LEADER rendezvény (kis értékű projekt)

Térségi, települési, szakma specifikus vagy tematikus rendezvény költségeinek biztosítására.

Elszámolható kiadások:

- Fellépők-, előadók díjai
- Étél- ital fogyasztás, előállítás
- Egyszer használatos evőeszközök
- Hangosítás biztosításának költségei
- Rendezvény sátor-, mobil illemhely bérlete

- Min. tám.: 100 ezer Ft
- Max. tám.: 250 ezer Ft
- Keretösszeg: 10 millió Ft
- Kérelmező: önkormányzat, társulás – 100%; nonprofit szervezet, egyház – 80-85%; mikro-kis-közép vállalkozás, EV – 60-65%

A Leader pályázatok benyújtása gyakorlatilag két fordulóból áll:

1. Projekt adatlap benyújtása akciócsoportunkhoz

– **határidők:**

- o 2011. szeptember 2. (kis értékű projekt) – LEZÁRULT,
- o 2011. szeptember 29. (nem kis értékű projekt).

2. Leader pályázat benyújtása elektronikusan az MVH-hoz –

2011. szeptember 30 – 2011. október 31. között.

A pályázat benyújtásának feltétele a projekt adatlap előzetes benyújtása, és a projektjavaslat Helyi Bíráló Bizottság általi támogatása!!!

Az eddigi tapasztalatok alapján a **projekt adatlapok kitöltésénél a 7. pont** /HVS-hez való illeszkedés indoklása (hivatkozási pontok megjelölése a HVS céljai alapján megfogalmazott LEADER kritériumokhoz)/ **megfelelő kitöltésére hívjuk fel a pályázók figyelmét.**

Itt – a honlapunkon is megtalálható – a minden célterület esetében megfogalmazott LEADER kritériumokhoz való illeszkedést kell szövegesen bemutatni. Minden projektötletnek az adott célterület esetében megfogalmazott mind a négy LEADER kritériumhoz kapcsolódnia kell. Nem elég bemásolni a négy kritériumot, hanem azokat még vonatkoztatni is kell az adott fejlesztésre.

A Projekt adatlapot az ügyfél postai úton ajánlott vagy tértivevényes küldeményként (Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidék-

LEADER pályázatok - folytatás az előző oldalról

fejlesztési Egyesület – 2870 Kisbér, Pf.: 68.), vagy **személyesen**, átadás-átvételi formanyomtatvány együttes aláírásával **nyújthatja be akciócsoportunk munkaszervezetéhez** (2870 Kisbér, Kossuth L. u. 14.) a vonatkozó jogcímrendelet hatálybalépésének napjától kezdődően. **Amennyiben az ügyfél nem kis értékű projektekre tervez pályázatot benyújtani, a Projekt adatlapot legkésőbb a pályázat benyújtási időszak első napját megelőző napon (azaz legkésőbb 2011. szeptember 29-én) nyújthatja be.**

A Helyi Bíráló Bizottság a beérkezett adatlapok alapján dönt a projektötlet LEADER kritériumrendszerhez való illeszkedéséről, és támogatja vagy elutasítja a projekt javaslatokat.

A bizottság nyilvános üléseit az alábbi időpontokban tartja munkaszervezetünk kisbéri irodájában:

- augusztus 15. 10.00 óra
- augusztus 29. 14.00 óra
- szeptember 8. 15.00 óra
- szeptember 22. 15.00 óra
- október 5. 15.00 óra

A polgármesteri hivattal rendelkező önkormányzatok MVH regisztrációja

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény 55. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a Magyar Államkincstár a törvény hatálybalépését követő 30 napon belül – a már korábban törzskönyvi nyilvántartásba vett polgármesteri hivatalok mellett – hivatalból automatikusan bejegyezte a helyi önkormányzatokat is a törzskönyvi nyilvántartásba. Ennek következtében az érintett helyi önkormányzatok saját – a polgármesteri hivatal törzskönyvi azonosító számától eltérő – törzskönyvi azonosító számot (PIR) kaptak.

Amennyiben az adott támogatásra irányadó jogcímrendelet alapján az önkormányzat igényelhetett támogatást, úgy a támogatás kifizetése is kizárólag az önkormányzat fizetési számlaszámára történhet. **Azoknak a polgármesteri hivattal rendelkező önkormányzatoknak, amelyek nem rendelkeznek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) által vezetett ügyfél-nyilvántartásban regisztrációval, de nevükben korábban a polgármesteri hivatal már regisztráltatta magát, és az MVH-nál iskolatej támogatást, beruházási támogatást stb. vettek igénybe, azoknak jelen sajtóközlemény megjelenésétől számított 30 nap áll rendelkezésükre, hogy az MVH székhely szerint illetékes megyei kirendeltségen G0001-11-1-es nyomtatványon kérjék az ügyfél-nyilvántartásba vételüket.**

Amennyiben e felhívásnak nem tesznek eleget, úgy az MVH a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (MVH eljárási törvény) alapján az adatváltozás bejelentésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása miatt mulasztási bírságot szab ki. A mulasztási bírság kiszabása mellett az MVH eljárási törvény értelmében, az intézkedésben való jogosulatlan részvétel miatt, az adott támogatást az MVH visszaköveteli.

Az MVH ez év januárjában felszólította az önkormányzat nevével támogatást igénybevevő polgármesteri hivatalokat, hogy tegyenek eleget az MVH ügyfél-nyilvántartásába bejelentett adataikra vonatkozó változás-bejelentési kötelezettségüknek, illetve ahol ez még nem történt meg, ott vetessék ügyfél-nyilvántartásba az önkormányzatokat is. **Az MVH eljárási törvény szerint pénzügyi következményekkel járó intézkedésekben való részvételhez szükséges, hogy az önkormányzat ügyfél-nyilvántartásba vételekor, az önkormányzat a saját nevére szóló adószámot és fizetési számlaszámot jelentsen be.**

Jelen felhívás kiadására azért került sor, mert az adategyeztetéssel érintett önkormányzatok döntő többsége nem tett eleget az adategyeztető levélben megfogalmazott kérésnek.

A megyei kirendeltségeken dolgozó munkatársaink a regisztráció elvégzéséhez minden segítséget és felvilágosítást megadnak. (Forrás: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal)

Agrár Széchenyi Kártya

A kormány 2010-ben a deklaráta, hogy kiemelt figyelmet fordít a hazai agrárgazdaságra: tíz évre szóló vidékstratégiával és ágazati programokkal állítja vissza a hazai agrárium gazdasági súlyát és tekintélyét. Ennek részeként **indult el szeptember 1-jén az Agrár Széchenyi Kártya konstrukció**, mellyel a kormány támogatja az agrárgazdaság szereplőit, hogy könnyebben juthassanak finanszírozási forrásokhoz. A Széchenyi Kártya Programot kiterjesztették az őstermelőkre, a családi gazdaságokra, az erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással foglalkozó kis- és középvállalkozásokra.

Az Agrár Széchenyi Kártya a mezőgazdasági termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával, erdő-, vad- és halgazdálkodással foglalkozó mezőgazdasági őstermelők, családi gazdálkodók, egyéni vállalkozók, illetve társas vállalkozásként működő kis- és középvállalkozások számára nyújtott szabad felhasználású 1, 2 vagy 3 éves lejáratú folyószámlahitel.

A hitelkeret legalább 500 000 Ft, vagy félmillió forintként növekvő, legfeljebb 25 millió Ft összeg lehet, melyhez a Magyar Állam 2% kamattámogatást és garanciadíj támogatást biztosít.

A hitelígénylőnek 15 millió forint hitelösszegig egy, felette két lezárt, teljes éves gazdálkodói múlttal és az MVH-nál regisztrációs számmal kell rendelkeznie. A hitelígénylőnek nem lehet köztartozása vagy lejárt hiteltartozása. A további részletes feltételeket az Agrár Széchenyi Kártya Üzletszabályzata tartalmazza.

A hitel biztosítéka 15 millió Ft hitelösszegig az előírt magánszemély készfizető kezességvállalása, 15 millió Ft felett a hitelnyújtó és az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) által elfogadott egyéb fedezet (ingatlan vagy ingóság) bevonása is szükséges.

A hitel visszafizetése a futamidő végén, lejáratkor, egy összegben esedékes.

Az Agrár Széchenyi Kártya igényléséhez szükséges dokumentumokat a Regisztráló Szervezetek, azaz a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, a Területi Kereskedelmi és Iparkamarák, illetve a KA-VOSZ Zrt. irodáiban lehet benyújtani.

Egyelőre az OTP és a Volksbank kapcsolódott be az Agrár Széchenyi Kártya hitelfolyósításba, a későbbiekben a Széchenyi Kártya programban részt vevő többi pénzintézet is csatlakozik. (Forrás: www.kevosz.hu)

Nemzeti Vágta szeptember közepén

Szeptemberben immár negyedik alkalommal rajtol el hazánk legnagyobb lovas eseménye, a Nemzeti Vágta Budapest történelmi középpontjában, a Hősök terén.

Az idei Nemzeti Vágta számos izgalmas újdonságot ígér, a jól megszokott magas szakmai színvonal megtartása mellett, így aki eddig még nem vett részt az eseményen, ezúttal igazán érdemes lesz kilátogatnia **szeptember 14-18. között**.

A rendezvény 5 napja alatt: sportesemények, fergeteges hangulat, kulturális és gasztronómiai programok gazdagítják a rendezvény döntőjének izgalmaikat.

Programhelyszínek:

Nemzeti Vágta futamai (szeptember 17-18.) – helyszín: Hősök tere

Széchenyi Pálya (szept. 14-16.) – helyszín: 56-osok tere – Bemutatkozik az összes lovas sportszakág, látványos sportbemutatók

Országkonyha; Bor- és Pálinkafalu (szeptember 14-18.) – helyszín: a Múcsarnoktól az 56-osok teréig tradicionális hús alapanyagokból készült ételekkel

Vágta Korzó (szeptember 18-19.) – helyszín: Andrassy út

A Nemzeti Vágtára versenyire kilátogatókat egy merőben új, lélegzetelállító program várja, melyet egy igen kimerítő felkészülés előzött meg a versenyzők részéről.

Szombaton bemutatkozik a Nemzeti Vágta programsorozatának új sportága, a **Fogatvágta**, közéleti szereplőkkel.

(Forrás: www.vagta.hu)

A jövő évi EU Élelmiszersegély program

Az Európai Unió által finanszírozott EU Élelmiszersegély Programot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) szervezi. Az országos program keretében az EU-s forrásból előállított élelmiszereket az MVH-val szerződött segélyszervezetek juttatják el a magyarországi rászorultak részére.

Az Európai Bizottság a közelmúltban határozott a tagállamok jelentős számának részvételével zajló EU Élelmiszersegély program 2012-es végrehajtásáról. A Bizottság döntése alapján Magyarország jövőre is részt vehet a programban. Lényeges változás, hogy 2012-ben a gabona alapú termékek (liszt, tészta) helyett ismét visszatérnek a programba a tejtermékek, így a rászorulóknak számára újból lehetőség nyílik többek között UHT tej kiosztására is. Ez a termék nem igényel hűtést, több hónapig eltartható, így a felhasználása kifejezetten kedvező azon rétegek számára, akik étrendjében kisebb mértékben szerepelnek a tejtermékek.

Az élelmiszerek mennyisége az idei évhez képest várhatóan jelentősen csökkenni fog, mivel az Unió számára jelenleg a múlt évinél alacsonyabb mennyiségű intervenció készletek állnak rendelkezésre. Mivel az élelmiszerekért az EU intervenció árúval fizet, így a kiosztható élelmiszerek mennyisége a felhasználható intervenció árú mennyiségéhez igazodik.

Az élelmiszereket előállító vállalkozásokat a 2012-es Program vonatkozásában is közbeszerzés útján fogja kiválasztani az MVH.

A Program felülvizsgálata azonban jelenleg is napirenden van, így az EU kedvező döntése esetén a következő években tovább fejlődhet a program, ezzel együtt ismét a korábbi szintre emelkedhet az élelmiszerek mennyisége, valamint a kiosztható élelmiszerek választéka is bővíthet.

(Forrás: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal)

Szeptemberben igényelhető az őshonos állatok támogatása

2011. szeptember 1-30. között támogatási kérelem benyújtási időszak nyílik a védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzésére az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból.

A támogatás feltételeit a **38/2010 FVM rendelet** tartalmazza. Azok a gazdálkodók, akik az őshonos állatfajták támogatása jogcímrre egy adott célprogram vonatkozásában a korábbi támogatási kérelemre vagy kötelezettségátadási kérelemre hozott helyt adó vagy részben helyt adó határozattal rendelkeznek, az érintett célprogramra támogatási kérelmet már nem nyújthatnak be. A programban már részt vevő ügyfelek csak új célprogramban pályázhatnak. A támogatásba most belépő ügyfelek részére az ötéves kötelezettségvállalási időszak 2011. január 1-től kezdődik.

A támogatási kérelem és a papír alapon benyújtandó mellékletek nyomtatványai, valamint a támogatás részletes feltételeit a **137/2011 (IX.1.) számú MVH Közlemény** tartalmazza, mely a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatala honlapján (www.mvh.gov.hu), a Közlemények menüpont alatt érhető el.

(Forrás: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal)

Pályamunka felhívás: „A saját farmom mindig zöldebb”

Hogyan lehetne fellendíteni a mezőgazdaságot? Milyen a kifizetődő állattartás? Hogyan működhetne hatékonyan egy gazdaság? – **workshopot hirdetett a VM VKSZI szakközépiskolai tanulók és felsőoktatási hallgatók részére** a „Mire KAP-ható a városi ifjúság?” elnevezésű uniós pályázatának részeként. Egy kreatív feladat kapcsán minta-farmgazdaság éves tervét és vezetési, nemzetközi kapcsolatokkal, értékesítési oldalról is közelített működtetési anyagát várják bemutatni a pályázóktól.

A részletekről a www.kap2011.eu weboldal Workshop menüpontjában található bővebb tájékoztatás.

Régióinkban 2012. február 6. a beküldési határidő, bővebb információ a pályázattal, illetve a jutalmazással kapcsolatban a Pannon Egyetem Agrártudományi Centrumának Közép-Dunántúli Regionális Szaktanácsadási Központjában (8360 Keszthely, Deák Ferenc utca 16.), Zentai Zoltántól kérhető.

(Forrás: *umvp.eu*)

Megnyílt a gyógynövénykert és -ház Pannonhalmán

Színes programokkal, köztük gyógynövénycsozor- és koszorúkötéssel, gyógynövényes szappanok számára dobozkészítéssel és széles körű gyógynövény-ismertetővel nyitották meg augusztus 15-én a pannonhalmi gyógynövénykertet és a gyógynövényházat a Bencés Apátság területén.

A megnyitó programja Nagyboldogasszony napjához kapcsolódott. Az ünnepi szentmisét és a pannonhalmi bencés szerzetes közösséggel együtt végzett vesperást (imaórát) követően Várszegi Asztrik főapát megáldotta a gyógynövényházat, a kertet és azokat a csokrokat is, amelyeket a délután folyamán a vendégek készítettek.

A középkori bencés monostorokban a szerzetesek a szakrális és a világi feladatok ellátása mellett már a legkorábbi idők óta kezdve folytattak gyógyászati tevékenységet is. Ezt a hagyományt elevenítették fel Pannonhalmán, amikor megépítették a gyógynövényházat és a gyógynövénykertet. A népi vallásosság régóta elterjedt gyakorlata, hogy Nagyboldogasszony napján az ünnepi szentmise végén gyógynövényeket áldanak meg.

(Forrás: Pannonia Kincse LEADER Egyesület)

A Vidékfejlesztési Minisztérium a Sziget Fesztiválon

Czerván György agrárgazdaságért felelős államtitkár az aratásról, V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár az újonnan megnyíló pályázati lehetőségekről beszélt az újságíróknak a Sziget Fesztivál Civil Falujában, a Vidékfejlesztési Minisztérium standján tartott sajtóbeszélgetésen augusztus 12-én.

V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár arról beszélt, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium koordinálja Magyarország legnagyobb közművelődési programját: az ország 635 településén nyílik korszerű művelődési ház, vagyis Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér (IKSZT).

Emlékeztetett: az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) pályázati rendszerét a minisztérium az Új Széchenyi Tervhez hasonló rendszerben kívánja működtetni. Kiemelt cél az is, hogy a tárcák összehangolják a támogatásokat, a jelenlegi rendszerben ugyanis lehetetlen komplex térségfejlesztési programot végrehajtani. V. Németh Zsolt arról is tájékoztattott, hogy a következő időszakban több pályázatot is kiír a tárca.

o meglévő baromfitelepek fejlesztése szeptember 1-30. között

o a Tanyafejlesztési Program pályázatai szeptember 1-30. között

o őshonos állatok támogatása szeptember 1-30. között

o öntözés meliorációs és vízgazdálkodási akció szeptember 15. és október 14. között (Forrás: MTI)

Megalakult az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség

Az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség (OHÜ) megalakulásával szeptember 1-től egyetlen állami szervezet irányítja a díjköteles termékek hulladékainak gyűjtését, hasznosítását. A termékdíjból várhatóan 26 milliárd forint folyik be az OHÜ-hoz, az összeg a hulladékgazdálkodás költségeinek egy részét fedezi.

A hulladékképződés csökkentése és az újrahasznosítás növelése a célja a már elfogadott termékdíj törvénynek és az új hulladékgazdálkodási törvénynek, amely szeptemberben kerül a parlament elé. A fő eszköz a szelektív hulladékgyűjtés, de a gyűjtőszigetek helyett az olasz modellt támogatják. Vagyis az emberek külön gyűjtenék a papírt, külön a fém-műanyagot-üveget, külön a komposztálható anyagokat, illetve az ezeken felül keletkező egyéb hulladékot. Azokat a termékeket, eljárásokat kívánják támogatni, amelyek révén kevesebb hulladék keletkezik, a legegyszerűbb gyakorlat a betétdíjas termékek használata. Kiemelten fontos, hogy a lakosság érdekelt legyen a szelektív hulladékgyűjtésben, a jelenlegi adatok szerint ugyanis száz emberből mindössze 10 gyűjti így a szemetet.

(Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium)

Projektfelhívás Helyi Akciócsoportoknak

Október 14-ig várja a LEADER Helyi Akciócsoportok projektötleteit külföldi kapcsolatépítő utazásokra a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH). Idén további felhívásokra lehet számítani – nemcsak HACS-ok részére.

Az MNVH vidékfejlesztési projektötletek benyújtására kéthavi rendszerességgel hirdet meg felhívásokat az éves cselekvési tervében foglaltak megvalósítására. A felhívásokra azon vidékfejlesztéshez kötődő vagy azt felvállaló szervezetek nyújthatják be ötleteiket, amelyek az MNVH és a Vidékfejlesztési Képzési és Szaktanácsadási Intézet (VKSZI) hivatalos honlapján előzetes nyilvántartásba vételre kerültek.

Elsőként a LEADER Helyi Akciócsoportok számára tették közzé 2011. augusztus 15-től október 14-ig terjedően felhívásukat, amely alapján nemzetközi együttműködésüket elősegítő vagy előkészítő látogatásra vonatkozó projektötletek benyújtására nyílik lehetőségük azon akciócsoportoknak, amelyeknek az előzetes nyilvántartásba vétele sikeres volt.

Az elnyert támogatások révén megvalósuló előkészítő nemzetközi és határon túli látogatások lehetőséget nyújtanak a partnereknek arra, hogy találkozzanak egymással, meghatározzák a jövőbeli együttműködésük céljait és módszereit, a részt vevő partnerek szerepét, felelősségi körét és feladatát. (Forrás: www.mnvh.eu)

Nemzetközi csereprogram HACS-oknak

Határokon átnyúló csereprogramot hirdet az Európai LEADER Szövetség a Vidékfejlesztésért (ELARD) a helyi akciócsoportok számára, hogy három hetes tanulmányutakon ismerkedhessenek meg egymással, és kapcsolatokkal, tanulságokkal, tapasztalatokkal gazdagodhassanak.

A szervezet ezzel a kezdeményezéssel kívánja elősegíteni a partnerkeresést és a kapcsolatfelvételt különböző országokban működő, de hasonló kihívásokkal szembenéző HACS-ok között. Sokuk ugyanis túl komplex, időigényes és drága tevékenységnek tartja ilyen kapcsolatok kiépítését, amiben a nemzetközi projektek jogi hátterének bonyolultsága és a nyelvi-kulturális akadályok is szerepet játszanak. Ezek azonban a kezdő lépés után általában áthidalhatónak bizonyulnak, a nemzetközi együttműködés pedig segíthet a LEADER programban rejlő lehetőségek kibontakoztatására.

Bővebb információ a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat honlapján (www.mnvh.eu) olvasható.

(Forrás: www.mnvh.eu)

Szőlőültetvények szerkezetátalakításának, borászati technológiai fejlesztések támogatása

A termelők mintegy 12 milliárd Ft támogatást kapnak a következő két évben a szőlőültetvények szerkezetátalakítására. A közösségi forrásból finanszírozott programra az idén 22,5 jövőre 22 millió euró áll rendelkezésre. Így közel egymilliárd forinttal több jut a szőlőültetvények szerkezetátalakítási és átállítási támogatására.

Az egyre növekvő igények jelzik, a magyar szőlő- és bortermelekeknek fontos az ültetvények megújítása. A rendeletmódosítással az ágazat nemzeti támogatási programjában a felhasználható keret hatékonyabban használható fel.

A 2011/2012 valamint a 2012/2013 borpiaci évekre egyéni tervet – amit 2011. október 1. és december 15. között nyújthatnak be az MVH-hoz – kell készíteni a támogatás igénybeviteléhez. A vidékfejlesztési miniszter **85/2011. (IX. 1.) VM rendelete** a szőlőültetvények szerkezetátalakítására és -átállítására vonatkozó szabályozásról szóló 161/2008. (XII. 18.) FVM rendelet módosításáról c. jogszabály szeptember 2-től hatályos.

Nagyobb arányban kaphatnak borászati fejlesztésekre támogatást a kis- és középvállalkozások, így kiszélesül azok köre, akik borászati üzemüket modernizálhatják.

Az 1-100 millió forint közötti támogatás mértéke mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő igénylők esetében a vásárolt gépek nettó értékének az eddigi 30 helyett 40 százaléka, míg nagyvállalatoknál 20 százaléka. A vissza nem térítendő támogatással a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) a borászati vállalkozások teljesítményét kívánja javítani.

A kérelmeket 2011. október 17. és 2011. december 16. között postai úton lehet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz.

A vidékfejlesztési miniszter **83/2011. (VIII. 31.) VM rendelete** az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez a 2011. évtől igényelhető támogatásról c. jogszabály szeptember 8-tól hatályos. (Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium)

Magyar termelői piac nyílt Budapesten

Budapest első, magyar termékeket áruló piaca nyílt meg augusztus 31-én a kőbányai Liget téren. A főváros X. kerületében a Liget tér ad helyet a Magyar Piac Szövetkezet szervezésében létesített, magyar gazdák által termelt termékeket, valamint feldolgozott élelmiszereket árusító helyi piacnak. A kezdeményezés hiánypótló, hiszen a magyar őstermelőktől származó termékek – ha nem is hiánycikknek, de legalábbis – nehezen beszerezhető élelmiszereknek számítottak eddig. A piac hétköznapokon és szombaton reggel 6-tól délután 5 óráig, vasárnap 2 óráig várja a vásárlókat. (Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium)

Befejeződött az aratás

Az augusztus 20-i hétvégén befejeződött az aratás az országban. Mintegy 4 millió tonna őszi búza került a magtárakba az idén. A malmok már az új búzát őrlik. Kukoricából több mint nyolcmillió tonnás, napraforgóból 1,4 millió tonnás termés várható.

Az idei 4,2 tonnás hektáronkénti búza termés hozam jelentősen felülmúlta a tavalyi országos 3,7 t/ha termésátlagot. Az őszi búza learatott területe 953 ezer hektár, amely közel 59 ezer hektárral kevesebb az előző évben learatott területnél. Búzából fél millió tonnával több termelt a tavalynál. Idén a búza hetven százaléka malmi, 30%-a takarmány minőségű.

Befejeződött az őszi árpa aratása is, 165 ezer hektáron 4 tonna/ha országos termésátlag mellett 670 ezer tonna került a raktárakba.

Kukoricát összesen 1,2 millió hektárról takarítanak be, ez közel 145 ezer hektárral több az előző évi területnél. A július 27-i előzetes termésbecslés szerint 6,6 tonnás hektáronkénti hozam mellett 8,1 millió tonnás termés várható az idén.

Összesen közel 575 ezer hektáron vetettek napraforgót, becslések szerint mintegy 1,4 millió tonna termésre számítanak 2,4 tonna hektáronkénti hozammal számolva.

Az aratási időszak alatt az érintett szakmai szervezetek és hatóságok részvételével folyamatosan működtek az Aratási Koordinációs Bizottságok, melyek megyei és országos szervezetei igyekeztek a betakarítással kapcsolatban felmerülő problémákat lehetőleg helyi szinten, azonnal kezelni. Aratást veszélyeztető jelentősebb fennakadásra nem került sor. (Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium)

Újabb magyar termékkel bővült a Hagyományok - Ízek - Régiók gyűjteménye

35 hagyományos magyar termékkel gazdagodott a Hagyományok - Ízek - Régiók gyűjteménye, így összesen 83-ra bővül a védjegyet viselő termékek száma. A jellegzetesen magyar, illetve speciális regionális élelmiszeripari termékek, mint a borjúkötél, csörögefánk, szikvíz, pálinkák, fűszerpaprika, üveges savanyúság, kecskesajt, magyar racka hús, érlelt magyartarka marhahús, sütőtök golyó vagy csíramalé, augusztus 27-28-án mutatkoznak be Budapesten, a Vajdahunyadvárban. A HÍR gyűjtemény Magyarország hagyományos és tájjellegű mezőgazdasági termékeinek rendszere, amelyben 300 termék szakmai-történeti leírása található meg, régióként és azon belül ágazati bontásban. A rendezvény fő célja a gyűjteményben szereplő különleges alapanyagok és termékek ismertebbé tétele, terjesztésük támogatása, valamint a kézműves magyar élelmiszerek népszerűsítése. A HÍR gyűjteményben szereplő hagyományos termékek mellett a Kiváló Magyar Élelmiszer védjegyet elnyert termékeket, kistermelői élelmiszereket és kézműves termékeket is bemutatják a nagyközönségnek.

A 10 évre szóló Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégiában is fontos helyet képvisel a HÍR gyűjtemény hasznosítása, hiszen nemzeti értékeink feltárásában és széles körű megismertetésében is kiemelt jelentőséget kapnak ezek a termékek. A gyűjtemény egyben előszobája is a mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek területén a törvényi előkészítés alatt álló, egységes hungarikum gyűjtemény megalapozásának.

A nagy érdeklődésre való tekintettel továbbra is lehet pályázni a védjegy használatra. Az új pályázatok beadási határideje folyamatos.

A vajdahunyadvári programok és kiállítások egyben ízelítőt kínáltak a szeptember 28. és október 2. között, a Hungexpo területén megrendezendő 75. OMÉK-ról. (Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium)

Bemutatkoznak tagtelepüléseink – Réde

Réde népessége 1 372 fő, területe 45,88 km², a népsűrűség 29,9 fő/km². A község a Bakonyalja-Kisalföld kapuja akciócsoport délnyugati szélén, a Kisbéri kistérségben fekszik.

Veszprém megyével határosan a Sári-Bakonyalja kistáj területén, a Cuha völgyébe simuló dombháton található. A területén áthaladó patakok a település mellett folyó Cuhai-Bakony-érbe futnak. A települést csodálatos szépségű cser- és tölgyerdők ölelik.

A Kisbér-Pápa harmadrendű útvonalról Bakonyszombathely után letérve, a 82-es főút felé vezető úton érhetjük el a települést. Pannónhalmától 22 km-re délkeletre, Kisbértől 15, Bakonyszombathelytől 8, Bakonybántól 5 km-re található.

Külterületi lakott helye a településtől dél-délnyugatra, a 82-es főút felé vezető út mellett található Lesaljamajor.

A település első oklevélben említett Ráda névváltozata puszta személynévből származik magyar névadással. Az alapjául szolgáló személynév szláv eredetű.

A bronzkorban, a római és az avar korban is lakott hely volt.

A település neve első ízben 1308-ban, nemesi névben szerepel. Ekkor Réde a cseszneki váruralomhoz tartozott. Csesznek várát 1392-ben Zsigmond király Garai Miklós bánnak ajándékozta, ekkor a váruralom falvainak felsorolása között Nagyréde néven szerepel. Ekkor már jelentős vámszedő hely.

A Bécs ostromára felvonuló török hadak 1529-ben elpusztították a falut, de lakói két év múlva újraépítik. 1570-ben a töröknek behódolt falu, Szofi Hasszán birtoka. A tizenöt évig tartó török háborúk alatt lakatlan puszta, csak 1626-ban jelenik meg ismét Veszprém megye adóösszeírásában. A birtokot Ferdinánd király 1636-ban gróf Eszterházy Dánielnek adományozta.

A Rákóczi-szabadságharc alatt 1704-ben Heister generális feldúlta Rédét is. Ez magyarázza, hogy még 1720-ban is kevés lakosa van. A református egyház valószínűleg még a XVI. században alakult. 1705-től már ismert a tanítók névsora is. Az 1810. évi földrengés során megrongálódott az iskola és a templom is. Helyette 1815-ben építettek új templomot.

A református lakosság mellé lassan katolikusok is települtek. Ezek elsősorban németek, akik később elmagyarosodtak. Részükre a mai barokk templomot Esterházy Imre 1767-ben építette.

A porosz háborúkban kiemelkedő vezető szerepet betöltő gróf Esterházy Imre Pilgram építész tervei alapján 1780-ban gyönyörű 32 szobás kastélyt és angolkertet építtetett. Ekkor már a falu is szépen gyarapodott.

A község életét kezdetektől fogva az Esterházy-uradalom határozta meg, területének jelentős része nagybirtok volt. Gazdálkodását a mezőgazdaság és a fakitermelés határozta meg. Az uradalom Lesaljamajorban 1926-ban keményítőgyárat építtetett, mely jelenleg a Rédei Kertimaj Zrt. üzeme.

A második világháború harcai 1945. márc. 24-én értek véget a község területén. A barokk kastély a harcok után 1947-ben leégett, de az alsó szintje még lakható volt. Az épületet 1952-ben bontották le. A háború után a nagybirtok földjeit felosztották, az erdőterület a Kisbéri Erdőgazdálkodási Igazgatósághoz került. Termelőszövetkezet 1960-ban alakult a községben, amely 1976-ban egyesült a bakonyszombathelyivel. A szövetkezetek 1992-ben váltak szét. A rendszerváltás után többen egyéni gazdálkodásba kezdtek. Ma a községben közel 80 db önálló és társas vállalkozás működik.

Nevezetességei:

- az 1767-ben emelt, műemlék jellegű katolikus templom, a templomhajójában található Esterházy-emlékmű, a család síremlékei és a XVIII. századból származó festmény (Szent István felajánlja a koronát)

- az 1815-ben épült református templom

- a régészetileg védetté nyilvánított Esterházy-kastély (ún. Nagykastély maradványa, Kiskastély) és a körülötte lévő parkerdő védett fái. 1636-ban a királytól kapta gróf Eszterházy Dániel a cseszneki várat, Rédével együtt. Fia, Eszterházy János 1683-ban kapta meg a grófi címet. Utóda a XIX. század közepén építtették a rédei barokk romantikus kastélyt, amelynek bejárata felett ott díszelgett a család jól ismert címere, a kardot tartó griff. A kastély építéséhez – régi elmesélések szerint – a gróf a pannónhalmi apátság építését végző Csehországból áthozottat – végül áttelepült – mesterembereket, kőműveseket, építészeket fogadott fel.

Az egykori kastélypark területén álló ún. Nagykastély középízalattjának földszinti maradványa: fal középtengelyében kosárféves záradéku kapu-

nyílás, amit copf díszítésű kettősoszlopok által tartott, gazdag tagolású párkány zár le. Mellette kétoldalt egy-egy félköríves záradéku szoborfülke. Ettől keletre áll egy megközelítőleg téglalap alaprajzú, magasföldszintes, kontytetős, a XIX. század közepén épült melléképület, az ún. Kiskastély. Az épület É-i homlokzatán timpanonos lezárású középrizalit, keleti végében rizalitszerűen kiugró bővítmeny. Az épület kétraktusos, középfolyosós elrendezésű, a belső terek síkmennyezetesek. A kastély emeletes, zsalugáteres ablakú, hatalmas épület volt, 32 szobával. Bejárata, homlokzata a park felé nézett. Ma már csak ez a bejárat, és a cselédszállás áll. Bejárati ajtaja két-két barokk oszlop között volt. Jobbról-balról egy-egy ablakmélyedés volt, melyben szobor állt. A kastély mellett állt és áll még ma is a „Kiskastély” (ez volt a cselédszállás). Innen látták el a kastélyt. Megmaradt a kastélypark kovácsoltvas bejárati kapuja és az egykori angolpark padjai.

- a 82-es főútvonal felé szép kirándulóhelyek: Csesznek vára, Cuha-völgy, Ördög-árok stb.

Híres szülöttei:

- Kuncz Ignác (Réde, 1841. július 31. – Kolozsvár, 1903. január 25.) jogtudós, jogfilozófus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.

- Pölöskei Ferenc (Réde, 1930. április 6.) magyar történész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. 1982 és 1990 között az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar dékánja.

Rendezvényei:

- Faluvacsora – minden év februárja
- Farsangi bál – farsang időszakában
- Nőnap bál – március 8.
- Bakonyalja Amatőr Népművészeti Fesztivál – március 15.
- Trike & Bike motoros találkozó – augusztus első hétvégéje
- Falunap – augusztus 20.
- Katalin bál – november 25.
- Szilveszteri bál – december 31.

Pölöskei József polgármester elmondta, hogy az önkormányzat az utóbbi években stabilan és kiegyensúlyozottan működött és gazdálkodott. Arra törekednek, hogy a stabilitást hosszabb távon megőrizzék. Az intézményeiket az elmúlt időben szinte teljes egészében felújították. A felújítás során a működtetés gazdaságosabbá vált. Ez ad lehetőséget arra, hogy a működési költségek elviselhető mértékűek legyenek, és ezáltal a fejlesztésre is fordítható a későbbiekben erőforrás.

A település jövőbeni tervei között szerepel a szennyvízhálózat kiépítése, mivel még ezzel a közművel nem rendelkeznek. Ezt követően arra törekednek, hogy minél szebbé, élhetőbbé tegyék a lakossággal közösen a lakókörnyezetet. A civil kezdeményezéseket továbbra is kiemelten támogatják. Intézményeiket magas szakmai szinten kívánják működtetni.

A HVS-ben foglalt legfontosabb probléma a településen:

„Képzett szennyvízelvezető rendszer hiánya. Munkalehetőség hiánya, magas munkanélküliség.”

A HVS-ben foglalt legfontosabb lehetőség a településen:

„KEOP pályázati lehetőség a szennyvízelvezetés és -kezelés megoldására. Természeti adottságok hasznosítása.”

Egyesületünk tagjai a településről:

- Réde Község Önkormányzata
- SZI-MED Kft.

A településről ez idáig nem érkezett támogatási kérelem, ill. pályázat az ÚMVP III. és IV. tengelyének jogcímeire, pályázati célterületeire.

(Forrás: Komárom - Esztergom megye c. könyv ISBN: 963 430 436 2)

Bemutakoznak az ÚMVP-ből sikeresen megvalósult projektek

Jogcím: Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése
Pályázó: Tóth István János EV
A fejlesztés célja: Targonca vásárlás a Tóth Tüzép részére
Támogatás: 3 156 007,- Ft

A 'Bakonyalja-Kisalföld kapuja' Vidékfejlesztési Egyesülethez az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyének jogcíme az első meghirdetési körben, 2008. decemberében nyújtott be pozitív elbírálásban részesített támogatási kérelmet a vállalkozó.

Tóth István János egyéni vállalkozóként 1991. óta működtet tűzép telepet az ácsi főutcán. Az üzletben építőanyagot és tüzelőanyagot forgalmaznak. Vásárlóik elismerik a kiváló minőségű termékeket, házhozszállítási szolgáltatásukat és kedvező árakat.

A támogatási kérelem benyújtását megelőzően az anyagok folyamatos mozgatását két előregedett, 30 éves, korszerűtlen, megbízhatatlan és magas fenntartási költségű emelőgéppel tudták csak megoldani. A gyakran javításra szoruló targoncák miatt a vásárlók kiszolgálása néha lassan és nehézkesen történt.

A fejlesztés során egy darab új, korszerű és megbízható Mitsubishi FD25 Grendia villástargoncát szereztek be. A megvásárolt anyagmozgató gép nemcsak biztonságos, de akár 2,5 tonna teherbíró képességgel is rendelkezik és nem utolsó sorban javítási költségei is elenyészők. A targonca dízel üzemmódú, ami alacsony fenntartási és működtetési költséget eredményez. Az új targonca munkába állításával a rakodási feladatok könnyebbé, a vevők kiszolgálása gyorsabbá vált. A pályázatban kitűzött cél – a vásárlók elégedettségének növelése, új vásárlók bevonása a tágabb környezetből is – részben sikerült. Az új berendezéssel nőtt a vállalkozás versenyképessége, piaci stabilitása.

Az új targonca működtetéséhez egy új, fiatal pályakezdő munkavállaló felvételére is szükség volt, aki targoncavezetői tanfolyamot végzett.

